

Kegyeleti látogatás Baracskán

2020. október 31-én, öt év elteltével, újabb alkalom kínálkozott a baracskai református temetőben nyugvó Perczelné Kozma Flóra, közéleti tevékenységéről is híres nőegyleti névadónk, egyházunk jeles személyisége, sírjának meglátogatására. 2015 őszéhez hasonlóan, most is megelőzte ezt az időpontot egy előkészítő, felderítő szakasz. Szeptember elsején ugyanis Kovács Péter Károly, Kozma-leszármazott és -kutató társaságában szemrevételeztük a helyszínt, ezúttal a község előljáróival (polgármester, alpolgármester, iskolaigazgató, református lelkipásztor) együtt. Igen lehangoló látvány tárult elénk, mivel a hattagú Perczel család hamvait rejtő kriptát, beleértve a kidőlés ellen vastag faágakkal megtámogatott márványobeliszket, gondozás híján sűrűn benőtte az elvadult természet. A jelenlévő önkormányzati tisztségviselők ígéretet tettek a munkagépek használatát igénylő elemek eltávolítására, azonban a járványveszély miatt idén nem került sor temetőtakarításra. Isteni szerencsénkre azonban ma is él, virul és erejét nem kímélve lankadatlanul tevékenykedik Baracskán egy 80 felé közeledő jó emberünk, dr. Antal Ida, akinek köszönhetően, éppúgy mint öt éve, most is egy lehetőségekhez mérten maximálisan kicsinosított, virágokkal ékesített sír fogadta Léta Sándor lelkész úr, kedves felesége Erika és jómagam alkotta kis delegációnkat. Nem volt más dolgunk, mint újra felragasztani az oszlopra feliratunkat (Perczelné Kozma Flóra 1864. június 22 - 1925. december 31), ráerősíteni a Magyar Unitárius Egyház hivatalos koszorúját, és elhelyezni égő mécseseinket a sajnos szintén sérült fedőlapon.

Szeretett halottunk tiszteletére elénekeltük a 42. zsoltár első versszakát (Mint a szép híves patakra...), felolvastuk a sír védetté nyilvánításáról szóló hivatalos értesítést valamint emlékének szentelt legújabb versemet, mely így hangzik:

Láng égett e liliomban,
soha ki nem alvó,
melegítő, lelkesítő,
örömet árasztó.

A liliom egyszer elhull,
a láng örökkön ég,
perzselő szellő röpíti,
szikrapordús a lég.

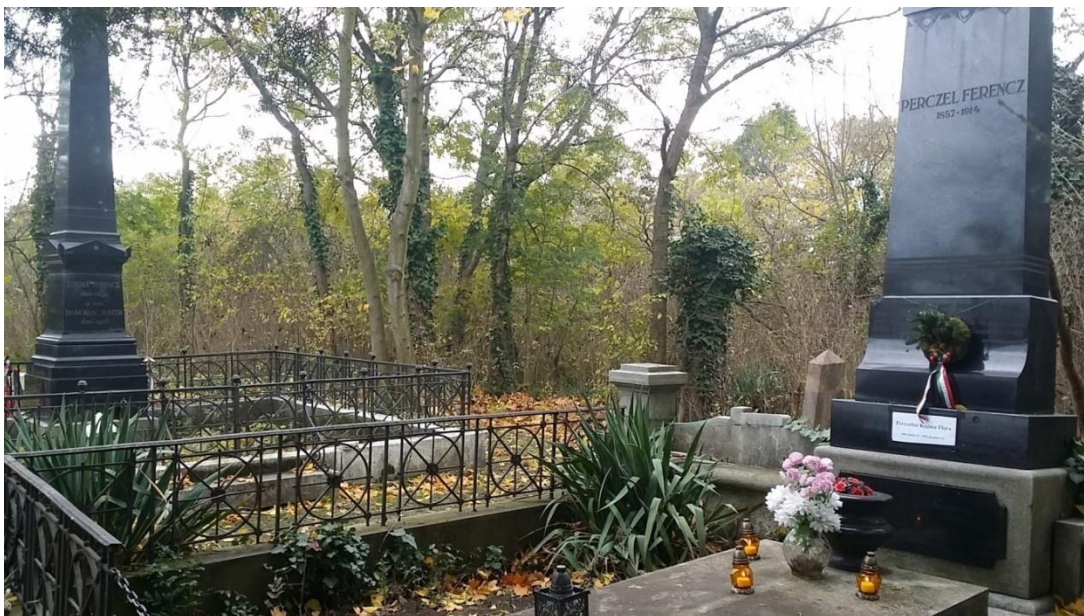
A végtelen térben virul
a sok csillagvirág,
lángol a liliommező,
csupa fény a világ.

Megemlékezésünkhöz csatlakozott Ida barátunk és segítőtársunk valamint egy ismeretlen úr, aki valami csoda folytán éppen akkor rótt le kegyeletét hajdani személyes ismerőse, Perczel Olga iránt. A közös emlékfotón őt is láthatjuk.

A régi időket felidéző beszélgetésünket követően négyesben beültünk a Bölcs Bagoly étterembe, és a finom ebéd elfogyasztása közben tovább folytattuk eszmecserénket leginkább Idát hallgatva, aki rengeteg érdekességgel szolgált a falu mozgalmas hétköznapjait illetően.

Hazafelé úton, a vörös és a sárga ezer árnyalatában pompázó őszi tájat még varázslatosabbá tevő alkonyi fényekben gyönyörködve, nem győztünk örvendezni és hálát adni a Fentvalónak, hogy a nehéz körülmények ellenére meglátogathattuk Nagyasszonyunk immár örökös védettséget élvező nyughelyét. Rá is kereshetünk a NÖRI honlapján, mivel már felkerült a Nemzeti Sírhelyek listájára.

Nemzeti Sírhelyek

Perczelné Kozma Flóra

Műveltségéből, empatizmusából, kiváló tárgyi tudásából, kristálytisztá okfejtéseiből és erkölcsi tartásából fakadóan saját korának, illetve az Osztrák-Magyar Monarchiának kiváló képviselőjévé vált.

1864. június 22-én született Baracskán. Édesapja vitéz leveldi Kozma Ferenc lótenyésztő, 48-as honvédtiszt (sírja a nemzeti sírkert része).

1893-ban csatlakozott családjával együtt az Unitárius Egyházhoz, és annak legaktívabb, legelkötelezettebb tagja közé tartozott. 1901-től a budapesti Dávid Ferenc Egylet alelnöke, 1902 és 1909 között a kéthavonta megjelenő Nők Világa folyóirat fő munkatársa és szerkesztője, számos újságcikk és felolvasás szerzője. Elkötelezte magát a női emancipációért folytatott harcban anélkül, hogy szélsőséges feministává vált volna. Bonyhádi Ferenc hűséges hitveseként négy leánygyermekük született.

Írásait két vaskos kötetben jelentette meg 1908-ban és 1915-ben. Az utóbbi kiadvány bevételeit az első világháborúban megvakult katonák megsegítésére ajánlotta fel. A háborús idők alatt mind kevesebbet írt, inkább a kiszolgáltatott embertársai védelmében tevékenykedett. Pl. prostitúcióra kényszerített lányok megmentésén munkálkodott, vagy meleg térvédőket varrt a fronton harcoló katonáknak. Női imakönyvet terjesztett „Szívemet hozzád emelem” címmel, melyet összeállítója, dr. Boros György püspök neki ajánlott. Trianon után, 1922-ben megszervezte a budapesti Unitárius Nőközösséget és Kis Bibliát állított össze kisiskolások számára. Élete végéig másokért dolgozott, 1925-ben tüdőgyulladásban hunyt el.

Tevékenység:

a magyar unitarizmus jeles képviselője

Sírkert:

Református temető, Baracska

Parcella, Szakasz, Sor, Sír:

N/A, N/A, N/A, N/A

Védett:

2020

Isten segítsen minket, hogy emlékét, tetteit, eszméit ne engedjük feledésbe merülni!

Chehadé-Boér Judit